

Kehitys ja kauppa: Vaikuttavuutta suomalaisella osaamisella

Yksityissektorilla on keskeinen rooli kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa. Suomalaisyrityksillä on kilpailukykyistä osaamista kestävissä ratkaisuissa, joilla saadaan aikaan merkittäviä kehitysvaikutuksia. Myös Suomen menestys kansainvälisissä vastuullisuusvertailuissa osoittaa, että suomalaisyrityksillä on annettavaa kehitysyhteistyölle ja kehittyville markkinoille. Suomen tulee kytkeä yritykset kehitysyhteistyöhön tavalla, joka vahvistaa kehitysvaikutuksia ja luo samalla edellytyksiä liiketoiminnalle kehittyvillä markkinoilla.

1. Lisää vaikuttavuutta kehityksen ja kaupan synergioita parantamalla

Suomi kanavoi merkittävän osan kehitysrahoituksestaan monenkeskisten järjestöjen ja kansainvälisten kehitysrahoituslaitosten kautta. Suomalaisyritysten, erityisesti pk-yritysten, on kuitenkin vaikea osallistua näiden kautta rahoitettuihin hankkeisiin. **Suomen tulisi siksi kanavoida nykyistä suurempi osa kehitysrahoituksesta suoraan Suomesta**. Tämä lisäisi hankkeiden läpinäkyvyyttä sekä todennettuja kehitysvaikutuksia ja helpottaisi suomalaisten pk-yritysten osallistumista.

Suomen tulee

- kohdentaa kehitysrahoitusta enemmän tavalla, missä suomalaisilla yrityksillä on todellinen mahdollisuus menestyä avoimessa kilpailussa.
- **luoda valmius ja resurssi kehitysyhteistyövaroin rahoitettavien hankkeiden kilpailutukseen kotimaassa.** Tehtävä voisi kuulua ulkoministeriölle tai tulevalle Finnfundin julkisia hallintotehtäviä hoitavalle tytäryhtiölle. Esimerkkejä mahdollisista hankkeista ovat mm. Ukrainan **väestönsuojakoalitio** sekä Ukrainan hallituksen teollisuuden ylösajoa kone- ja laitehankinnoin edistävä **Industrial Ramstein –hanke,** jota Tanska ja Saksa jo rahoittavat. Tämä taho maksimoisi hankkeissa EU-rahoituksen hyödyntämisen.
- **tiivistää** hyvien pohjoismaisten esimerkkien mukaisesti **Finnfundin ja Finnveran yhteistyötä**, jotta kohdemarkkinoilla voidaan tarjota kilpailukykyisiä rahoitusratkaisuja, jotka avaavat mahdollisuuksia suomalaisyrityksille. Finnfund voi sijoittaa kohdemarkkinoilla toimivaan yritykseen, ja Finnvera voi täydentää rahoitusta ostajaluotoilla ja -takauksilla.
- selkeyttää kehitysrahoituksen mahdollisuuksia pk-yrityksille **perustamalla yhden palvelupisteen, joka kokoaa kaiken julkisen rahoitusosaamisen yhteen**. Palvelupisteestä yritykset saisivat neuvontaa mm. Finnfundin, Finnpartnershipin, Finnveran, Business Finlandin ja ulkoministeriön palveluihin sekä EU-instrumenttien hyödyntämiseen. Tulee selvittää, voisiko palvelupisteen perustaa tulevaan Finnfundin julkisia hallintotehtäviä hoitavaan tytäryhtiöön.
- **vahvistaa yleistä rahoitusosaamista vienninedistämisen ulkomaanverkostossa**, rahoitusratkaisujen markkinoimiseksi ja suomalaisyritysten tukemiseksi kohdemarkkinoilla.

2. Ukrainan tukemisen, jälleenrakennuksen suunnitelmallisuuden ja sen rahoituksen varmistaminen

Ukraina on tulevina vuosina Suomen merkittävin kehitysyhteistyökohde. Suomen tulee toimia aktiivisesti Ukrainan jälleenrakentamisessa, sillä se tukee Ukrainan toimintakykyä, resilienssiä ja EU-jäsenyysprosessia.

Suomen tulee

- **päivittää kansallinen Ukraina-jälleenrakennussuunnitelmansa** ja varmistaa sen jatkuvuus vuoden 2027 jälkeen sekä **turvata pitkäjänteinen kansallinen rahoitus** Ukrainan jälleenrakentamiseen.
- **hyödyntää täysimääräisesti EU:n Ukraine Investment Frameworkin rahoitusmahdollisuudet.** Finnveran, Finnfundin ja ulkoministeriön yhteistyöllä voidaan vahvistaa suomalaisyritysten osallistumista jälleenrakentamiseen. **Hyvä esimerkki on Finnveran ja ulkoministeriön SISU-aloite**, jossa EU:n takauksin ja tukirahoin vahvistetaan suomalaisyritysten vienninrahoitusta ja teknisiä selvityksiä Ukraina-hankkeissa. Vastaavia ratkaisuja tulee jatkossakin hyödyntää ja esittää Suomen toimesta ratkaisuina proaktiivisesti Euroopan komissiolle.
- **vakiinnuttaa vientiluottolaitosten rooli** Ukraine Investment Frameworkin rahoituskanavana ja **varmistaa suomalaisten toimijoiden valmiudet hakea sen avustusrahoitusta (grants).**
- toistaa ja vahvistaa vuonna 2025 toteutettua kehitysvaikutuksiltaan menestyksekästä **Finland-Ukraine Investment Facility (FUIF) -ohjelmaa** Ukrainan julkisen sektorin välttämättömien investointien tukemiseksi ja kehitysyhteistyörahoituksen vaikuttavuuden vahvistamiseksi.

3. Proaktiivisuuden lisääminen suomalaisyritysten mukaan saamiseksi EU:n Global Gateway -hankkeisiin

Suomen tulee

- **vahvistaa kansallisten toimijoiden – erityisesti Finnfundin ja Finnveran – roolia edelleen EU-rahoituksen kanavoimisessa ja yritysten kontaktipintana.** Yritysten on luontevampi osallistua hankkeisiin, joiden hallinnointi hoituu Suomesta. Hyvä esimerkki on Finnfundin Global Connected –ohjelman EFSD+-takaukset. Ohjelma luo suomalaisyrityksille mahdollisuuksia toimia teknologia- ja palvelutoimittajina kehittyvillä markkinoilla.
- **vakiinnuttaa vientiluottolaitosten rooli Global Gatewayn rahoituskanavina, j**otta voidaan vahvistaa eurooppalaisen kestävän kehityksen mukaisen sisällön mukanaoloa hankkeissa ja nopeuttaa investointien rahoitusta.
- **varmistaa, että suomalaisilla toimijoilla,** kuten ulkoministeriöllä ja Finnfundilla, on mandaatti ja käytännön **valmiudet hakea Global Gatewayn avustusrahoitusta** ja yhdistää sitä lainarahoitukseen.

Päivitetty 2.11.2026

Lisätiedot:
Johtaja Petri Vuorio, puh. +358 50 323 2979, petri.vuorio@ek.fi
Asiantuntija Heli Siikaluoma, puh. +358 50 339 2020, heli.siikaluoma@ek.fi